

Miscellen.

Varia.

Aelianus in animalium historia IV 49 ἐὰν δὲ γεύσῃται (scil. ἡ πάρδαλις) ἀγνοοῦσα τοῦ καλουμένου παρδαλιάχου (πόα δὲ ἐστίν), ἀποπάτημα ἀνθρώπου ποθὲν ἀνιχνεύσασα διασφύζεται. Puto λιχνεύσασα διασφύζεται cf. Ciceronis de nat. deorum II 126: 'auditum est pantheras, quae in barbaria venenata carne caperentur, remedium quoddam habere, quo cum essent usae, non morerentur'. Ecce auctor urbanus. Sed intellegis non sufficere τὸ ἀνιχνεύειν.

Ibd. X 13 εἰ δὲ ἐθέλοι τις τῶν πεφυκότων ἑτέρως τιὰ σοφίας τέχνη περιγράψαι τε καὶ λείον ἀποφῆναι τὸν λίθον, ὃ δὲ ἐλέγχει τὴν ἐπιβουλήν. Exstitit qui τέχνης σοφία commendaret et probaretur. Verum unde τιὰ pendere dicemus, quoniam περιγράψαι et ἀποφῆναι tam arte inter se coniuncta sunt, ut τὸν λίθον utrique obiectum esse existimes, praesertim cum περιγράψαι et ἀποφῆναι (περὶ τὸν λίθον) et περιγράφειν τὸν λίθον eodem iure graece dici possint? Qui sunt, id quod gravissimum est, οἱ πεφυκότες ἑτέρως? Equidem in πεφυκότων ἑτέρως τιὰ σοφίας inesse credo πεφυκότων εὔ πρὸς τινα(ς) σοφίας, ac moneo σοφία pluralem post Platonem haud raro observari.

Ibd. XII 5 καὶ τρέφονται μὲν ἐν τῷ Σμινθείῳ μῦες τιθασοὶ δημοσίας τροφὰς λαμβάνοντες. Cum in libris sit τρέφονται μὲν εἰς τοὺς Σμινθίους μῦες, edendum erat uno σ, quod vacat, desumpto: τρέφονται μὲν ἐν τοῦ Σμινθέως, gemella habes XVI 39: καὶ τρέφεσθαι γε ἐν Ἀσκληπιοῦ σὺν πολλῇ τῇ κομιδῇ αὐτοῦς Αἰγύπτιοι φασιν. Apud Philostratum Heroici p. 300, 29 K ἐν Ἠφαίστῳ pro ἐν Ἠφαίστῳ corrigendum fuisse obiter moneo.

Hercherus qua licentia interdum scriptores Graecos tractaverit, optime cognoscitur ibd. XV 7, ubi edidit: νομάς τοῖς βουσί καὶ τοῖς προβάτοις παρέχει θαυμαστάς (scil. ἡ Πρασίων χώρα), καὶ τὰ μὲν ζῶα ἐστιᾶται ἡδίστην τὴνδε ἐστίασιν. In libris quidem καὶ τὰ μὲν ζῶα ἐστιᾶται τὴνδε τὴν ἡδίστην inest, quae verba non tam perturbanda quam interpretanda erant: καὶ τὰ μὲν ζῶα ἐστιᾶται τὴν δαίτην ἡδίστην. δαίτη vocabulum de animalium pastu prior Oppianus adhibuit.

Aelianus variae hist. I 16: ὃ δὲ (scil. Socrates) οὐκ ἠνέσχετο, ἀλλ' ἔφη πρὸς τοὺς ἀμφὶ τὸν Κρίτωνα καὶ Σιμμίαν καὶ Φαίδωνα 'καὶ πῶς ὑπὲρ ἡμῶν καλῶς Ἀπολλόδωρος οὕτως δοξάζει, εἴ γε αὐτοῦ πεπίστευκεν ὅτι μετὰ τὴν ἐξ Ἀθηναίων φιλοτησίαν καὶ τὸ τοῦ φαρμάκου πόμα ἔτι οὕτως ὄψεται Σωκράτην. Recte, opinor, Hercherus edidit Ἀπολλόδωρος οὐτοσί, idem quod καὶ τὸ τοῦ φαρμάκου πόμα tamquam interpretamentum φιλοτησίαν vocabulo additum eiecit, bene fecisse videri po-

test. Sed cum αὐτο omiserit, latere puto ἀποπεπίστευκεν, denique in ultimis οὕτως, quod oppressit, in ὄντως mutare debuit.

Ibd. III 1 τὰ καλούμενα Τέμνη τὰ Θετταλικά describens haec exhibet: ὄρη δὲ ταῦτά ἐστιν ὑπερύψηλα καὶ οἶον ὑπὸ τινος θείας φροντίδος διεσχισμένα, καὶ μέσον δέχεται χωρίον, οὗ τὸ μὲν μήκος ἐπὶ τετταράκοντα διήκει σταδίους. Corrigas κατὰ μέσον δ' ἔχεται χωρίον, ceterum haec omnia e Theopompo sumpsisse videtur¹; cum enim sic pergat: διαρρεῖ δὲ μέσου αὐτοῦ ὁ καλούμενος Πηνεῖός· ἐς τοῦτον δὲ καὶ οἱ λοιποὶ ποταμοὶ συρρέουσι, adeas Theonis progymn. p. 68, 12 Sp.: ἔχομεν δὲ καὶ ἐν τῇ ἐνάτῃ τῶν Φιλιππικῶν Θεοπόμου τὰ ἐν Θετταλίᾳ Τέμνη, ἃ ἐστὶ μὲν μεταξὺ δύο ὄρων μεγάλων τῆς τε Ὀσσης καὶ τοῦ Ὀλύμπου, ρεῖ δὲ δι' αὐτῶν μέσος ὁ Πηνεῖός, εἰς ὃν ἄπαντες οἱ κατὰ τὴν Θετταλίαν ποταμοὶ συρρέουσι.

Ibd. XIV 33 Platoni Diogenem κύον increpanti ille respondisse narratur: 'ἀλλ' ἐγώ, εἶπεν, οὐκ ἐπανήλθον ἐκείσε, ὅθεν ἐπράθην, ὥσπερ οἱ κύνες' αἰνιττόμενος αὐτοῦ τὴν ἐς Σικελίαν ὁδόν. Quoniam alterum philosophi in Siciliam iter intellegi apparet — nempe a Dionysio venditus iterum instante Dione in Siciliam profectus esse traditur — corrigendum est αἰνιττόμενος αὐτοῦ τὴν ἐς Σικελίαν ἄνοδον. Ultima prioris vocabuli litterae secundi initium hauserunt. Plane eadem ratione apud Dionysium in epistula ad Pompeium data p. 771 R: κρείττον δὲ ἦν διεξελθόντα πάντα τελευτὴν ποιήσασθαι τὴν θαυμασιωτάτην καὶ μάλιστα τοῖς ἀκούουσι κεχαρισμένην, τὴν κάθοδον τῶν φυγάδων τῶν ἀπὸ Φυλῆς, ἀφ' ἧν ἡ πόλις ἀρξαμένη τὴν ἐλευθερίαν ἐκομίσαστο vide ne verum sit: τὴν ἐλευθερίαν ἀνεκομίσαστο, quod veritas, libertatem recuperavit; namque iam antea liberae fuerant Athenae, deinde, ut ait Cornelius Nepos, patriam a triginta oppressam tyrannis e servitute in libertatem Thrasybulus vindicavit. Denique adicio Philostrati locum qui est Heroici p. 212 K: γάμον ἐδείσαντο σφῶν Ποσειδῶν τε αὐτὸς καὶ Ἀμφιτρίτη Νηρηίδες τε ζύμπασαι καὶ ὀπόσοι ποταμοὶ καὶ δαίμονες ἔρχονται τὴν Μαιωτίην τε καὶ τὸν Πόντον. Tamdiu credam δαίμονες ἐσέρχονται scribendum esse, donec huius aetatis scriptorem ἔρχεσθαι cum accusativo iungere demonstratum erit. Sane poetas excipio.

Aelianus in epistula X: πέπυσμαί σοι τὸν ὕν εἶναι λάγνην. Corrigendum esse: σοι τὸν υἱὸν εἶναι λάγνην ex iis efficitur, quae secuntur: τοῦτο γάρ τοι καὶ τὰ Ζῦα (quasi aper non sit Ζῦον) ἀναπέθει ἡσυχίαν τε ἔχειν καὶ σωφροεῖν et infra: ἐρῶν παύσεται καὶ ἐπιτρίβων σοι τὴν οὐσίαν.

Gregorius N. Bernardakis dum in adnotatione critica Plutarchi mor. 967^e subiecta Aeliani locum qui est de nat. an. VI 50 laudat, ubi est προέσθαι δὲ ὄνπερ οὖν ἐπήγοντο νεκρόν, turpemendū οὖν ἐπήγοντο eximendum esse adfirmat corrigendo συνεπήγοντο. Quod nollem dixisset. Etenim sicut apud alios rarissimum est ὄσπερ οὖν, quod longe plurimi omnino ignorant,

¹ Cf. Muellerus FHG I pg. 292.

ita apud Aelianum volgare. Tetigit eam rem Meinekius vir acutissimus, cum in Hermae volumine I locos aliquot epistolarum Aelianearum emendatos proposuit, qui quod sophistam nisi ὡσπερ οὖν non dixisse contendit, ipse quoque sine dubio lapsus est. Itaque ut qualis usus fuerit, cognoscatur, omnia quae eo pertinent exempla congesta adferre possumus, verum ne longi videamur, sola ea tractabimus, quae in libris de animalium natura scriptis exstant: horum enim librorum traditio est melior. Ac primum quidem monemus non modo ὅσπερ οὖν, ὡσπερ οὖν Aeliano placuisse, sed omnino solere eas voculas, quae in πέρ exeunt, οὖν secum habere. Credas, quod reliquis satis fuit, id Aeliano minime satis fecisse; iccirco εἴπερ οὖν, εἰάν περ οὖν, alia reperies. Iam vero iterum, ne innumeris praene exemplis exscribendis chartam consumere dicamur, unum exhibebimus, quo qualis iustus fuerit usus, intellegi possit: prohoemii v. 7 λογισμοῦ ἡξίωται, ὅσπερ οὖν ἐστὶ πολυαρκέστατός τε καὶ πολυωφελέστατος. Scilicet hunc in modum res se habet: si postronitur enuntiatio relativa, necessaria ὅσπερ οὖν, ὡσπερ οὖν videntur. Sin a relativo incipit perihodus, non ita: Cf. V 13 ὅπερ δὲ ὁ θεῖος Πλάτων περὶ τῶν τεττίγων λέγει —, τοῦτ' ἂν καὶ περὶ τοῦ τῶν μελιττῶν χοροῦ εἴποι τις, V 24 ὅπερ ἑαυταῖς συνειδυῖαι, ὅταν ἀκούσῃσιν ὑλακῆς, ἐς τοὺς θάμνους καὶ τὰ ἔλη καταθέουσι, XIII 14 καὶ ὅπερ τοῖς λέουσι φασὶ τὴν ἀλκαίαν δύνασθαι —, τοῦτό τοι καὶ ἐκείνῃ τὰ ὦτα ἐστὶ, VI 3, VII 41, IX 43, XI 12, XIV 25, XVII 18, XVII 21. Qua observatione erroris Hercherus convincitur qui XIV 26 p. 360, 26 ὡσπερ οὖν καὶ, quod traditur, in καὶ ὡσπερ οὖν mutavit, tamquam si novum enuntiatum inciperet, quo loco omnia sana sunt nec difficultatem parat καὶ ἐκείνοι subiectum repetitum. Vide p. 367, 1, p. 367, 26. Porro, ut in viam redeamus, si comparatio est seu vocabuli simplicis seu particiipii, solum ὡσπερ stare potest: XII 42 προσνεῖ γὰρ αὐτοῖς ὁ σκάρος γοητευόμενος ὡσπερ ἡδύσμασι, XII 46 τὰ δ' οὖν Τυρρηναῖα κατ' ὀλίγον ὡσπερ ὑπὸ τινος ἰυγγοῦ ἀναπειθούσης ἔλκεται, XIII 7 ἡδοναί τε καὶ αἰσθάνονται ὡσπερ ἄνθρωποι, XIII 6, XVI 15, XV 9 bis. Denique semel ὡσπερ δὴ usurpavit XIV 4 ὡσπερ δὴ καὶ προεῖπον, bis ἐκεῖνα, ἄπερ, V 32 ταῦ καὶ ἐκεῖνα συμφυᾶ καὶ ἴδια, ἄπερ ἐστὶ μαθεῖν ἄξια, XIV 11 δράσας γε ἐκεῖνα, ἄπερ εἰπεῖν οὐκ ἔστιν ἄτοπον. Quae relinquantur novem exempla, ea dubia et praene omnia ita comparata sunt, ut propter ἂν, ἦν, ἐν, οἱ adnexa οὖν facile interire potuerit: VII 24 περὶ τοὺς αἰγιαλοὺς ἀλῶνται, ὅθεν περ καὶ ἐξέφυσαν VII 34 καταίθονται ἐς πάντος οὐπερ ἂν καὶ δύνηται, VIII 25 οἱ τρόχιλοι καταίθονται ἐς τοὺς κροκοδείλους εὐεργεσίαν, ἥσπερ ἐν τοῖς Αἰγυπτίοις μέμνηται καὶ Ἡρόδοτος λόγοις XI 16 ἐν γοῦν Λαουινίῳ τῷ πολισμάτι, ὅπερ τῆς Λατίνων χώρας ἐστὶ XI 33 οὐκοῦν ἐπειδὴ μηδὲν ἦνυστο, ὅπερ ἦν προδοῦς ἀργύριον ὁ ἄσωτος ἀπῆτει λαβεῖν XII 30 καὶ ἐν Ἐλώρῳ δὲ τῆς Σικελίας, ὅπερ ἦν πάλαι Συρακοσίων φρούριον, XVI 18 κῆτη ἔστιν ἃ περιφέρει καὶ γυναικῶν ὄσπιν, αἴσπερ ἀντὶ πλοκάμων ἄκανθαὶ προσήρτηνται XVII 12 ἐμβαλῶν εἴτε ἐς οἶνον εἴτε ἐς ἄλλα

πύματα, ὧνπερ οἱ τούτων κατάρατοι σοφισταὶ ἐπιτήδειον ἤγηνται τὴν πρὸς ἐκεῖνο τὸ αἷμα κράσιν epilogi v. 6 μὴ παραλείποντι ἅπερ ἔγνων Denique IX 15, quae verba corrupta esse consentiunt omnes, in ὅπερ ἴσασιν ἀπόκριμα αὐτοῖς delitescere puto ὃ προιάσιν ἀπόκριμα αὐτοῖς. Scilicet in solis de natura animalium libris insunt plus *ducenta septuaginta* exempla, quibus ὅσπερ οὖν, ὡσπερ οὖν similia stabiliuntur.

Bonnae.

L. Radermacher.